

**OBRTNIČKA ŠKOLA
Požega, Osječka 33**

**P R A V I L N I K
O ZAŠTITI NA RADU**

Požega, siječanj 2009.

Temeljem članka 18. Zakona o zaštiti na radu (N.N.59/96, N.N. 59/98, N.N. 94/96, 114/03., 100/04) i članka 188. Statuta Obrtničke škole, te izrađene Procjene opasnosti odobrene od inspekcije rada, na prijedlog Ravnatelja, Školski odbor na svojoj sjednici, održanoj 23. siječnja 2009. godine donosi

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I N A R A D U

I Opće odredbe

Članak 1.

U cilju zaštite života i zdravlja radnika od povreda na radu, kao i od profesionalnih i ostalih oboljenja, otklanjanja uzroka povreda i zdravstvenih oštećenja na radu i stvaranju što povoljnijih uvjeta rada, u Školi se provodi zaštita na radu temeljem zakona, ovoga pravilnika i drugih općih akata Škole.

Članak 2.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnih procesa i tehnologija regulirana Zakonom o zaštiti na radu i Procjenom opasnosti, a ostvaruje se objavljinjem poslova zaštite na radu i provođenjem propisanih i priznatih pravila zaštite na radu.

Članak 3.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka moraju se radnicima osigurati uvjeti za siguran rad, te se u tu svrhu moraju primijeniti pravila zaštite na radu tako, da ne dođe do smrti, povrede, profesionalnog ili drugog oboljenja radnika, do zaustavljanja ili usporavanja psihofizičkog razvoja radnika, onemogućavanja normalnog ostvarivanja funkcija materinstva ili umanjenja preostale radne sposobnosti radnika kojima je ona već umanjena.

Članak 4.

Uvjeti za siguran rad moraju se osigurati svakome tko po osnovi ugovora o radu ili sličnog ugovora u ovoj Školi obavlja rad, a to su:

1. svi radnici s ugovorom o radu na određeno i neodređeno vrijeme
2. osobe na dobrovoljnoj praksi
3. učenici i učenici na praktičnom radu u svezi s nastavom ili u tijeku stručnog ospozobljavanja

Članak 5.

Škola je dužna nadoknaditi štetu radniku zbog povrede, profesionalnog ili drugog oboljenja. Škola nije dužna nadoknaditi štetu, ako dokaže da je šteta nastala iz razloga koji ga oslobođaju odgovornosti, a to su viša sila, radnja ili djelovanje treće osobe i krivnja radnika.

Članak 6.

Škola je dužna obavljati sve poslove u svezi sa zaštitom na radu.

Škola može preko ravnatelja, obavljanje određenih stručnih poslova povjeriti ugovorno drugim organizacijama obrazovanja, zdravstva ili zaštite na radu, koje poslove zaštite na radu obavljaju kao svoju osnovnu ili sporednu djelatnost.

Povjeravanje poslova zaštite na radu drugim pravnim osobama ne oslobađa osnovne odgovornosti ravnatelja Škole po Zakonu o zaštiti na radu. Unutar škole ravnatelj regulira zaštitu na radu ugovorom o radu s radnicima.

Članak 7.

Sindikat ima pravo pregovarati s ravnateljem i Upravom Škole i podnosi prijedloge za poboljšanje zaštite na radu. Sindikat može rješavati ovu problematiku i i putem Radničkog vijeća .

II Pravila zaštite na radu

Članak 8.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se osnovna i posebna pravila zaštite na radu.

Članak 9.

Osnovna pravila zaštite na radu jesu ona kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu. Opasnosti su definirane i procijenjene dokumentom i projektom procjene opasnosti. Posebna pravila zaštite na radu se primjenjuju onda, ako se primjenom osnovnih pravila ne mogu ukloniti ili smanjiti opasnosti, a njima se sprječava nastajanje povreda, profesionalnih i drugih oboljenja i drugih štetnih posljedica za radnike na radu.

Članak 10.

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u upotrebi, a naročito: u pogledu opskrbljenosti sredstava rada zaštitnim napravama, osiguranje od udara električne struje, sprječavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih puteva za prolaz, transport materijala i izradaka, za evakuaciju radnika, osiguranje čistoće, potrebne temperature i vlažnosti zraka, osiguranje potrebnog osvjetljenja radnog mjesta i okoline, ograničenje buke i vibracija u radnom prostoru i okolini, osiguranje od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja, osiguranje od djelovanja opasnih radnih tvari i zračenja, te u pogledu osiguranja uređenih i urednih prostorija i uređaja za rad i osobnu higijenu.

Članak 11.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže:

- uvjete u pogledu dobi života, spola, stručne sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog i psihičkog stanja radnika, psihofizičkih i psihičkih sposobnosti koje moraju radnici ispunjavati pri obavljanju poslova, a posebno oni s posebnim uvjetima rada;
- način na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radne operacije, a posebno u pogledu trajanja određenog posla;

- korištenje odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava, zaštitnih naprava i napitaka pri obavljanju određenih poslova;
- obvezu postavljanja znakova upozorenja za određene prisutne opasnosti;
- postupak s povrijeđenim ili oboljelim osobama na radu do njihove predaje na liječenje organizaciji zdravstva.

III Obveze, prava i odgovornosti

Članak 12.

Škola je dužna organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu, te osigurati njihovo redovito izvršavanje tako da se svakom radniku omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Članak 13.

Mjere i aktivnosti zaštite na radu u Školi provode:

- ravnatelj po svojoj statutarnoj djelatnosti,
- odbor zaštite na radu,
- voditelji radionica i praktikuma,
- povjerenici zaštite na radu na osnovi procjene opasnosti i ugovora o radu,
- radnici kao osnovni nosioci zaštite na radu kroz svoju stručnost i svakodnevni posao na osnovi ugovora o radu i procjene opasnosti,
- stručnjak za zaštitu na radu na osnovi ugovora o radu

1. Ravnatelj Škole

Članak 14.

U skladu sa svojim pravima i obvezama utvrđenim Statutom Škole ravnatelj utvrđuje program mjera koje proizlaze iz programa zaštite na radu i brine se o provođenju tih mjer, a to znači:

- donosi plan i program mjer zaštite na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu kao sastavni dio godišnjeg plana rada odnosno poslovanja Škole i brine se o njegovom provođenju;
- odobrava finansijska sredstva za izvršenje plana i programa mjer;
- razmatra stanje povreda na radu, profesionalnih oboljenja, uvjete rada te donosi mjeru za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti (obično ravnatelj ovu djelatnost ugovorno prepušta voditeljima radionica i praktikuma kao povjerenicima zaštite na radu i stručnjaku zaštite na radu);
- poduzima mjeru preko nadležnog organa ili osobno za pokretanje postupka u slučaju povrede ugovora o radu zbog nepridržavanja mjer zaštite na radu;
- imenuje Odbor za zaštitu na radu kojemu predsjedava on ili njegov ovlaštenik;
- vrši analizu stanja zaštite na radu na Školi na osnovi pripremljenih stručnih podataka stručnih službi, stručnjaka za zaštitu na radu i Odbora za zaštitu na radu;
- na prvoj narednoj sjednici Odbora za zaštitu na radu poslije nastalog smrtnog slučaja na radu ili teške kolektivne povrede razmatra uzroke nesreće i poduzima odgovarajuće mjeru radi otklanjanja istih;
- po potrebi i u skladu sa Zakonom poziva inspektore na sjednice Odbora za zaštitu na radu.

2. Odbor za zaštitu na radu

Članak 15.

Na osnovi članka 66. Zakona o zaštiti na radu svaki poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obvezno osniva i imenuje Odbor za zaštitu na radu.

Postupak izbora članova odbora poslodavac uređuje općim aktom.

Odbor za zaštitu na radu čini ravnatelj ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, te 3 nastavnika iz rada nastavničkog vijeća.

Odbor se po potrebi proširuje stručnjacima drugih struka. Predsjednik odbora je ravnatelj ili njegov ovlaštenik. Ravnatelj može Odbor za zaštitu na radu proširivati po Zakonu o zaštiti na radu.

Odbor se sastaje najmanje jednom u tri mjeseca. Na sjednice odbora pozivaju se i inspektori rada po potrebi i mišljenju ravnatelja.

Odbor planira i nadzire primjenu pravila zaštite na radu kontrolnim pregledima tehnoloških cjelina definiranih unutarnjom organizacijom u Školi, obavještavanje i obrazovanje iz zaštite na radu, vodi politiku sprečavanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i potiče stalno unapređivanje zaštite na radu u Školi.

3. Povjerenik zaštite na radu

Članak 16.

Temeljem Procjene opasnosti i Zakona o zaštiti na radu Škola ima povjerenike zaštite na radu. Ista osoba može biti istovremeno povjerenik radnika i sindikalni povjerenik za zaštitu na radu, ako svi radnici pripadaju istom sindikatu.

Zadatak je povjerenika da djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu te da prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite u radnoj sredini, u kojoj je imenovan.

Povjerenik ima i slijedeća prava i dužnosti prema članku 70. Zakona o zaštiti na radu:

- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih tvari u radni i proizvodni proces i poticati ravnatelja i njegovog ovlaštenika na provedbu zaštite na radu;
- biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika;
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu;
- izvijestiti inspektora o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika čiji je povjerenik;
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor;
- obavijestiti stručnjaka zaštite na radu i ravnatelja i pozvati inspektora kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, ako ravnatelj ili stručnjak za zaštitu na radu to propuštaju učiniti;
- obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad;
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje;
- svojim djelovanjem poticati radnike na rad na siguran način;
- obavještavati radnike o mjerama koje ravnatelj u ime poslodavca poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

Ravnatelj je dužan u ime poslodavca osigurati nesmetan rad povjereniku, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu. Za ostalo vrijedi Zakon o zaštiti na radu i kolektivni ugovor.

Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika podrobnije se uređuju kolektivnim ugovorom.

4. Voditelji radionica i praktikuma

Članak 17.

Voditelji radionica i praktikuma su po svojoj radnoj obvezi dužni brinuti se za zaštitu na radu unutar svoje djelatnosti što se utvrđuje ugovorom o radu.

Članak 18.

Voditelji radionica i praktikuma brinu o sigurnosti radnika na radu u školskoj radionici ili praktikumu, a naročito su dužni:

- obustaviti rad u radionici ili praktikumu čim primijete ili saznaju da je neposredno ugrožen život ili zdravlje radnika ili učenika;
- osobno rukovoditi izvođenju opasnih radova;
- osiguravati pravodobni pregled strojeva, uređaja i naprava s povećanom opasnosti i o tome voditi izvornu dokumentaciju;
- radnika ili učenika koji nakon upozorenja ne primjenjuje propisane mjere zaštite na radu odmah udaljiti sa mesta rada, odnosno vježbi ili predavanja i o tome obavijestiti ravnatelja;
- udaljiti sa mesta rada radnika ili učenika koji je pod utjecajem alkohola, droga ili omamljujućih sredstava;
- poslove opasne po život obavljati sami u okviru svoje stručnosti, ili ih povjeriti radnicima koji su stručno sposobljeni za takve poslove i koji su upoznati s opasnostima koje prate takve poslove;
- proširivati i upotpunjavati svoja znanja iz oblasti zaštite na radu, te surađivati sa stručnjakom za zaštitu na radu na svim područjima koja se odnose na primjenu mera i propisa u oblasti poslovanja iz zaštite na radu;
- brinuti o opskrbljenosti priručne apoteke ili ormarića prve pomoći;
- pružiti stručnu prvu pomoć unesrećenom;
- podnijeti prijavu ravnatelju i njegovom ovlašteniku o povredi radnih dužnosti radnika i učenika koji se ne pridržavaju propisanih mera zaštite na radu, a naročito protiv onih koji odbijaju upotrebu sredstava i opreme za osobnu zaštitu;
- svojim prisustvom uz suradnike i ostale stručne osobe, osigurati sigurnost izvođenja tehnologije ili radnih operacija, a naročito opasnih radnji i radova s opasnim radnim tvarima.

Članak 19.

Voditelji školskih radionica i praktikuma odgovorni su za izvršenje mjera zaštite na radu na osnovi ugovora o radu u sklopu svog djelovanja, a naročito su dužni da:

- radnika na najprikladniji način upoznaju s uvjetima rada i izvorima opasnosti i štetnosti na radnom mjestu;
- radnika upoznaju sa sustavom za zaštitu na radu na Školi u okviru svoje radionice ili praktikuma, da ga pouče o namjeni i načinu upotrebe odgovarajućih sredstava rada s povećanom opasnosti ili opasnih radnih tvari, s upotrebom opreme za osobnu zaštitu, kao i na eventualne posljedice zbog neupotrebljavanja iste;
- sustavno nadziru izvršavanje propisanih mjer zaštite na radu;
- ne dozvoli radniku ili učeniku koji ne koristi sredstva za rad po propisima ili osobna zaštitna sredstva da obavljaju poslove na radnim mjestima;
- povremeno u tijeku zapošljavanja kontroliraju stupanj obučenosti radnika u svezi sa zaštitom na radu;
- odmah i bez odlaganja, a najkasnije u roku 24 sata obavijeste ravnatelja i stručnjaka za zaštitu na radu o svakoj povredi ili nesreći na radu;
- prijave ravnatelju nedostatak, kvar ili pojavu koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika ili učenika.

5. Radnici raspoređeni na poslove s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima na osnovi ugovora o radu

Članak 20.

Radnicima raspoređenim na poslove i radne zadatke s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima ravnatelj Škole daje ugovorno ovlaštenja za poduzimanje mjera u okviru djelokruga rada koji im je namijenio, a naročito:

- da se na poslove i radne zadatke ne rasporedi radnik koji nije sposobljen za rad na siguran način;
- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne raspoređuje radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete;
- ako radnik ne ispunjava tražene uvjete da se udalji s radnog mjesta;
- da se sredstva za rad s povećanom opasnosti i osobna zaštitna sredstva isključe iz upotrebe, ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život ili zdravlje radnika;
- da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koriste prema njihovoj namjeni, i da ih upotrebljavaju samo radnici ili učenici kojima su namjenjena;
- da na radu bude odgovarajući broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje imovine i stvari te da im bude stavljena na raspolaganje potrebna oprema, da na radilištu ili u radnim prostorijama bude odgovarajući broj radnika sposobljenih za pružanje prve pomoći i da im bude stavljen na raspolaganje potreban sanitetski materijal;
- da se brinu da unesrećeni radnik bude pravodobno upućen na liječenje organizaciji zdravstva,
- da se za vrijeme rada ne uživa alkohol ili druga sredstva ovisnosti, da radnik koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti bude udaljen s rada i da ne puši;
- da prekine rad radniku koji ne postupa po pravilima zaštite na radu ili po uputama proizvođača opreme koju koristi.

Prava, obveze i odgovornosti radnika na osnovi ugovora o radu

Članak 21.

Radnici imaju prava i obveze:

- da prilikom zasnivanja radnog odnosa budu obučeni iz zaštite na radu;
- da u tijeku rada upotpunjavaju znanje iz ovog područja putem seminara, dopunskog obrazovanja, inovacijama tehnologije i drugih oblika obrazovanja;
- da obvezno koriste propisana osobna zaštitna sredstva i opremu za poslove koje obavljaju po osnovi ugovora o radu;
- da prije početka rada provjere ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava;
- da u slučaju neispravnosti osobnih zaštitnih sredstava, sredstava rada odmah obavijeste voditelja radionice ili praktikuma;
- da prilikom teže povrede na radu, kolektivne nesreće ili elementarnih nepogoda i sličnog, pružaju pomoć u otklanjanju posljedica pod rukovođenjem neposrednog voditelja poslova ili radnika s posebnim ovlaštenjima.

Članak 22.

Radnik je obvezan da svoj posao obavlja s punom pažnjom, bez povećanih ali dobro poznatih opasnosti po svoj život i zdravlje, po život i zdravlje ostalih radnika i studenata, kao i bez opasnosti po sredstva s kojima posredno ili neposredno rukuje pri radu.

Članak 23.

Radnik je obvezan da se pridržava svih predviđenih mjera, normativa i uputa o zaštiti na radu, da se brine o provođenju zaštite na radu i da se odaziva na liječničke preglede u cilju kontrole zdravstvenog stanja.

Članak 24.

Radnik je obvezan koristiti se svim propisanim sredstvima i opremom za osobnu zaštitu na radu, da ih namjenski koristi, da pažljivo rukuje njima, da ih održava u ispravnom stanju, i da ih ne zamjenjuje s drugim radnicima.

Članak 25.

Radnik koji ima zdravstvene nedostatke ili boluje od bolesti koje se teško mogu ili se uopće ne mogu utvrditi liječničkim pregledom, obvezan je te nedostatke odnosno bolesti prijaviti prije stupanja u radni odnos.

Ako radnik ne postupi po prethodnom stavku, a nedostatci odnosno bolesti su takve naravi da mogu prouzrokovati smetnje u radu, radnik se može rasporediti na drugi posao ili otpustiti s posla.

Članak 26.

Radnik je dužan bez odlaganja prijaviti svaku povredu na radu svom neposrednom voditelju ili stručnjaku za zaštitu na radu.

Članak 27.

Radnik je dužan napustiti posao, ako to zatraži njegov neposredni voditelj u slučajevima kada:

- ne primjenjuje propisane mjere zaštite na radu,
- ne koristi osobna zaštitna sredstva,
- nije sposoban za rad jer se nalazi u takovom fizičkom i psihičkom stanju da zbog toga dovodi u opasnost sebe, druge radnike i učenike i sredstva za rad,
- radnik koji je pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava ne može otpočeti radom.

Utvrđivanje povreda radnih obveza u svezi sa zaštitom na radu

Članak 28.

Povrede obveza iz oblasti zaštite na radu, obzirom na težinu i posljedice, mogu biti lakše i teže.

Radnik čini lakšu povredu obveza iz zaštite na radu:

- ako osobna zaštitna sredstva koristi u nemajanske svrhe,
- ako nepažljivo rukuje zaštitnim sredstvima, odnosno nemarno održava osobna zaštitna sredstva,
- ako nemarno i nesavjesno obavlja radne obveze u svezi sa zaštitom na radu,
- ako se na bilo koji način nemarno odnosi prema primjeni mjera zaštite na radu, bez težih posljedica.

Članak 29.

Radnik čini težu povredu obveza iz zaštite na radu :

- ako i nakon upozorenja odbija koristiti osobna zaštitna sredstva na radu,
- ako se ne podvrgava obveznim povremenim zdravstvenim pregledima,
- ako ne sudjeluje u organiziranom obučavanju iz zaštite na radu i ne pristupi provjeri stečenog znanja,
- ako ne prijavi odgovornoj osobi pojave, koje mogu prouzrokovati nesreću na radu,
- ako i pored upozorenja skida zaštitne uređaje i naprave na radnom mjestu,
- ako na poslovima s povećanom opasnosti i pored saznanja da nisu osigurane mjere zaštite na radu, nastavi raditi, pa zbog toga nastanu teže posljedice za radnika, ostale radnike ili imovinu,
- ako neopravданo odbija izvršenje odluke, naloga ili uputa iz zaštite na radu koje donose nadležni organi ili odgovorna osoba,
- ako ne prestane raditi na radnom mjestu dok se nalazi pod utjecajem alkohola ili opojnih sredstava nakon što mu je voditelj ili neposredni rukovodilac naredio da obustavi rad,
- ako na bilo koji način ne izvršava obveze utvrđene ovim pravilnikom, uslijed čega nastupe teže posljedice po zdravlje ili život radnika, odnosno ako zbog toga Škola pretrpi materijalnu štetu.

Članak 30.

Radnici na voditeljskim poslovima ili rukovodećim poslovima i drugi odgovorni radnici čine lakše povrede obveza iz zaštite na radu u slučajevima neizvršavanja mjera zaštite na radu koje su propisane za sve radnike i ako ne obavljaju svoje zadatke, zbog čega bi mogле nastati štetne posljedice po zdravlje radnika ili manja materijalna šteta.

Članak 31.

Osobe iz prethodnog članka čine težu povredu obveza iz zaštite na radu, ako uslijed neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike, nastupi teška povreda na radu ili smrt radnika.

Članak 32.

Postupak za utvrđivanje povreda iz oblasti zaštite na radu istovjetan je postupku nepoštivanja ugovora o radu i postupku izricanja mjera o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika Škole.

Organiziranje poslova zaštite na radu i dužnosti organa unutarnjeg nadzora

Članak 33.

Organi unutarnjeg nadzora iz ovoga područja poslovanja jesu:

- stručnjak za zaštitu na radu (ovlaštenik zaštite na radu)
- odbor za zaštitu na radu (ravnatelj ili njegov ovlaštenik, te imenovane osobe po zakonu)
- povjerenici za zaštitu na radu (imenovani i osposobljeni)

Stručnjak za zaštitu na radu (ovlaštenik za zaštitu na radu)

Članak 34.

Stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik za zaštitu na radu u ostvarivanju sigurnih uvjeta za rad ima sljedeće zadatke:

- priprema materijale za izradu plana i programa mjera zaštite na radu,
- surađuje s pravnom službom u izradi normativnih akata iz oblasti zaštite na radu,
- organizira provođenje mjera zaštite na radu putem povjerenika za zaštitu na radu i daje prijedloge za sigurne uvjete na radu,
- organizira uz suglasnost ravnatelja ili njegova povjerenika obučavanja radnika iz zaštite na radu i o tome vodi evidenciju,
- kontrolira izvršavanje periodičnih ispitivanja strojeva i oruđa s povećanom opasnosti, za koje su operativno zaduženi voditelji radionica i praktikuma,
- o gornjoj aktivnosti vodi zajedničku dokumentaciju s voditeljima radionica ili praktikuma
- obavlja poslove prethodne zaštite (prije početka izvođenja radova) , te ukazuje na primjenu propisa i zakona o zaštiti na radu,
- putem voditelja službe održavanja u suradnji s voditeljima radionica i praktikuma utječe da se provedu mjere zaštite na radu u primarnom procesu proizvodnje kod proizvodnih oruđa i strojeva za rad, uređaja i alata, te o tome čuva evidenciju,
- brine o evidenciji o povredama na radu, i o oboljenjima u svezi s radom,

- sudjeluje u obavljanju i ostalih zadataka iz zaštite na radu koji proizlaze iz zakona, ovog pravilnika, rješenja nadzornih organa i inspekcija, odluka ravnatelja ili njegova ovlaštenika,
- sastavlja i podnosi godišnje izvješće u svezi sa zaštitom na radu, te analizira stanje zaštite na radu,
- stalno prati sve propise iz oblasti zaštite na radu te inicira njihovu primjenu,
- surađuje sa svim organizacijskim jedinicama u Školi, a iste su dužne suradnju prihvatiti u organizacionom sustavnom smislu, u onim pitanjima u kojima mogu pridonijeti poboljšanju i unapređenju zaštite na radu.

Članak 35.

Stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik zaštite na radu ovlašten je da:

- zahtjeva od voditelja radionice ili praktikuma da pokrene postupak radi utvrđivanja odgovornosti radnika radi povrede iz zaštite na radu,
- zaustavi rad na svim mjestima rada, kada je neposredno ugrožen život radnika ili učenika, i o tome odmah obavijesti ravnatelja koji potpisuje rješenje o zabrani,
- zahtjeva otklanjanje svih nedostataka odmah ili u određenom roku, čim primijeti ili dokumentirano sazna za povodu mjera i propisa zaštite na radu,
- u roku 48 sati obavijesti organ inspekcije rada o:
  1. težoj povredi na radu,
  2. kolektivnoj nesreći,
  3. smrtnom slučaju,
  4. promjenama na sredstvima rada koja bi mogla ugroziti život i zdravlje radnika.

Članak 36.

Stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik zaštite na radu prima inspektora rada te o njegovoj posjeti i obvezama izvještava ravnatelja ili njegova ovlaštenika.

Članak 37.

Voditelj praktikuma ili radionice ovlašten je da:

- upravlja zaštitom na radu u okviru radionice ili praktikuma,
- obvezno zaustavi rad na mjestima rada, u okviru svoje nadležnosti, kada je neposredno ugrožen život radnika ili učenika,
- zahtjeva otklanjanje svih nedostataka odmah ili u određenom roku čim primijeti ili sazna za povodu mjera i propisa zaštite na radu u okvirima svoje djelatnosti,
- obavijesti inspekciju o propustima viših nadležnih, i izvijesti o tome stručnjaka za zaštitu na radu i ravnatelja,
- ima pravo biti povjerenik za zaštitu na radu sa svim pravima i obvezama.

IV Plan i program mjera zaštite na radu

Članak 38.

Planovi i programi mjera zaštite na radu donose se po postupku utvrđenom Statutom Škole za donošenje planova i programa razvoja.

Plan zaštite na radu donosi se za period od pet godina, ako drugačije nije zakonom određeno, a programi mjera zaštite na radu za period od godine dana.

Članak 39.

Plan zaštite na radu naslanja se na dokument projekta procjene opasnosti i sadrži zadatke za poboljšanje uvjeta rada i poduzimanje mjera zaštite na radu kojima se osigurava siguran rad radnika, a naročito:

- oblike unapređenja tehnologije rada,
- oblike unapređivanja rada sa sredstvima s povećanom opasnosti, osobnih zaštitnih sredstava i radne okoline,
- oblike unapređivanja zdravstvene zaštite radnika uključujući i zdravstveno prosjećivanje radnika,
- mјere za stvaranje boljih uvjeta rada radnika kod kojih postoji povećana opasnost od oboljenja odnosno nastupa invalidnosti,
- rješavanje pitanja prehrane, odmora, rekreacije i drugih radnih i životnih potreba radnika u cilju sigurnijih uvjeta rada,
- način osiguranja sredstava za izvršenje planiranih zadataka.

Članak 40.

Programom mjera zaštite na radu utvrđuju se pojedinačni zadaci iz plana zaštite na radu na osnovi procjene opasnosti, a koje treba izvršiti u propisanim rokovima.

Određuju se u mjerama detaljni rokovi, sredstva, radnici načini kojima će se mјere izvršiti.

Članak 41.

Program mјera zaštite na radu sadrži i :

- postupak, način i rok otklanjanja nedostataka u oblasti zaštite na radu, a osobito one koje je ravnatelj preko stručne radne skupine za procjenu opasnosti ili odbora za zaštitu na radu odredio, ili na koje je ukazala nadležna inspekciјa,
- dinamiku i rokove liječničkih pregleda radnika, a posebno onih s posebnim uvjetima rada,
- dinamiku ispitivanja radne sredine, osobito za poslove s posebnim uvjetima rada, za koje je zadužen voditelj radionice ili praktikuma na osnovi završnog dokumenta o procjeni za svoju radionicu ili praktikum,
- dinamiku obučavanja radnika iz materijala zaštite na radu,
- određivanje izvora finansijskih i drugih sredstava za provođenje mјera zaštite na radu,
- druge mјere koje su utvrđene Zakonom i ovim pravilnikom.

V Osposobljavanje radnika za rad na siguran način

Članak 42.

Škola ne smije raspoređiti radnika ili učenika da samostalno obavlja poslove i radne zadatke, ako prethodno nije osposobljen, tako da ih može obavljati bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te života i zdravlja ostalih radnika ili učenika.

Članak 43.

Škola je dužna osposobiti radnika ili učenika za rad na siguran način, prije nego započne samostalno obavljati poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i prije nego nastavi samostalno obavljati poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, posebno onda ako su izvršene promjene u procesu rada, proizvodnje ili tehnologiji rada.

Članak 44.

Prije raspoređivanja na određene poslove i radne zadatke radnik mora od strane voditelja radionice ili praktikuma ili neposrednog rukovodioca biti upoznat s:

- tehnoškim procesom rada uopće, a posebno s organizacijom posla i najpravilnjim načinom rada (dolazak na rad, kretanje u radnoj sredini, način obavljanja posla i t.d.)
- općim i posebnim propisima, mjerama i uputama o zaštiti na radu, kao i s obvezom da se na radu mora pridržavati istih, te s posljedicama koje mogu nastupiti zbog nepridržavanja mjera zaštite na radu,
- osobnim i kolektivnim zaštitnim sredstvima, opremom i uređajima za zaštitu na radu, načinom njihove upotrebe i namjenskim korištenjem,
- pravima i dužnostima u oblasti zaštite na radu,
- ostalim mjerama koje mogu biti od značaja za zaštitu na radu.

Članak 45.

Škola je dužna voditi brigu o osposobljavanju i upotpunjavanju znanja radnika iz područja zaštite na radu tijekom ugovora o radu, a naročito prilikom:

- izmjene tehnoškog procesa, koji sa sobom nosi još neutvrđene opasnosti na radu,
- uvodenja novih oruđa za rad i uređaja,
- promjene organizacije rada,
- vršenja rekonstrukcije, adaptacije i sl.,
- promjene uvjeta rada,
- raspoređivanja na druge poslove,
- donošenja novih ili promjena važećih propisa iz zaštite na radu koji se odnose na poslove koje radnik obavlja.

Program osposobljavanja

Članak 46.

Radnici se osposobljavaju na temelju utvrđenih vrsta i opsega opasnosti kojima su izloženi pri obavljanju poslova i temelju rezultata procjene opasnosti.

Učenici se osposobljavaju prije nastave te tijekom nastave po programima iz određenih predmeta.

Članak 47.

O sposobljavanje radnika za rad na siguran način obuhvaća teoretsku i praktičnu obuku.

O sposobljavanje vrši stručna ispravno ovlaštena ustanova ili radnik, koji o tome izdaje valjano uvjerenje o osposobljenosti po priznatom programu.

Članak 48.

Program osposobljavanja, njegove izmjene i dopune, izrađuje stručnjak zaštite na radu ili ovlaštenik zaštite na radu na osnovi procjene opasnosti, a utvrđuje ravnatelj Škole.

Na izradi i ostvarivanju programa osposobljavanja radnika mogu se prema potrebi angažirati i vanjske ispravno ovlaštene stručne ustanove ili stručnjaci.

Članak 49.

Postupak osposobljavanja radnika za rad na siguran način dokazuje radnik svjedodžbom, uvjerenjem o položenom tečaju ili osposobljavanju izdanom od ispravno ovlaštene institucije ili organizacije.

Članak 50.

Ukoliko se radnik nije ni nakon trećeg puta sposobio za rad na siguran način, njegov neposredni voditelj ili rukovodilac odlučuje odmah o produženju ugovora o radu, te s ravnateljem i članovima Školskog odbora odlučuje o otkazu ili premještaju na druge poslove i radne zadatke.

Upoznavanje radnika i učenika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 51.

Prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke, radnik i učenik moraju biti upoznati s opasnostima na radnome mjestu po osnovi projekta procjena opasnosti, a posebno s opasnostima po život i zdravlje koje mogu nastupiti obavljanjem poslova na radnom mjestu ili prostoru.

Članak 52.

Voditelj radionice ili praktikuma ili voditelj posla mora prije raspoređivanja radnika ili učenika na nove poslove provjeriti znanje radnika ili učenika o izvorima opasnosti u svezi s radom i na licu mesta pokazati im odnosno objasniti izvore opasnosti, predočavajući im na pogodan način i eventualne posljedice po zdravlje i život po rezultatima procjene opasnosti. Nužno objašnjava i uporabu osobnih zaštitnih sredstava.

Članak 53.

Voditelj radionice ili praktikuma ili neposredni rukovodilac dužni su obratiti posebnu pažnju na ponašanje na radu novoprmljenog radnika na poslove s posebnim uvjetima rada, češće ga obilaziti, i po potrebi ponavljati upozorenja na izvore opasnosti i provjeravati znanje radnika.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 54.

Poslovi s posebnim uvjetima rada ustanovljeni su na osnovi procjene opasnosti, a u skladu s Pravilnikom o posebnim uvjetima rada.

To su poslovi koje prema pravilima zaštite na radu, mogu obavljati samo osobe koje osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete u pogledu spola, dobi, stručne sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja, te psihofizičkih i psihičkih sposobnosti.

Članak 55.

Prije raspoređivanja radnika na poslove s posebnim uvjetima rada, tajnik je dužan provjeriti, je li je radnik ispunio potrebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa ostvarivanjem posebnih uvjeta.

U tijeku rada vršiti će se povremena zakonska provjera tih uvjeta, s time da će svaki radnik biti upućen na periodični pregled u skladu sa zakonom. Poštivat će se i dokument procjena opasnosti.

Članak 56.

Na Školi je izrađena procjena opasnosti kojom je izvršena analiza poslova s posebnim uvjetima rada. Za promjene mjerodavna je stručna radna skupina imenovana od Ministarstva rada i socijalne skrbi, a potom kasnije potvrđena na prijedlog Ravnatelja.

Članak 57.

Prilikom upućivanja radnika na pregled, u svezi s posebnim uvjetima rada, radi njegovog zdravstvenog stanja ili psihofizičkih ili psihičkih sposobnosti, Škola pismeno obavještava zdravstvenu organizaciju s kojom ima ugovor ili drugi utvrđeni oblik suradnje o vrsti poslova, te o drugim okolnostima koje su bitne za ocjenu radnikove sposobnosti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada.

Članak 58.

Škola je dužna radnika koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ponovo uputiti na preglede nakon proteka vremena utvrđenog Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Uputnicu za liječničke preglede daje liječnik opće prakse ili osobni liječnik radnika. Evidenciju o obavljenim pregledima za radnike s posebnim uvjetima rada vodi stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik zaštite na radu.

Članak 59.

Ako radnik više ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada ili ako ga Škola ne uputi na ponovni pregled nakon isteka vremena u kome je prema odredbi članka 58. ovog pravilnika bio dužan to učiniti, Škola ne smije dozvoliti da radnik obavlja poslove s posebnim uvjetima rada. Za to je zadužen neposredni voditelj radnika, stručnjak zaštite na radu i ravnatelj Škole. Škola snosi troškove pregleda za radnike s posebnim uvjetima rada.

VI Posebna zaštita žena, mladeži i invalida

Članak 60.

Mladeži do 21 godine života, invalidnim osobama i ženama u Školi se osigurava posebna zaštita na radu. Prava žena, a posebno trudnica i majki s malom djecom, mladeži ispod 21 godine života i invalida rada u pogledu trajanja radnog vremena, prava na godišnji odmor, dužine godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i drugih prava iz ugovora o radu, bliže se utvrđuju kolektivnim ugovorom.

Članak 61.

Žene trudnice u radnom odnosu na Školi prilikom rada uživaju posebnu zaštitu, u skladu sa svim važećim zakonskim propisima, ovim pravilnikom i drugim važećim aktima.

Članak 62.

Ženama nije nikako preporučen rad na slijedećim poslovima u Školi:

- na svim poslovima, odnosno radnim zadatcima s posebnim uvjetima rada, ako nisu poduzete posebne mjere za zaštitu žena,
- radovi na prenošenju, utovaru ili istovaru tereta preko 20 kg težine,
- rad na drugim poslovima koji štetno i s naročito povećanim rizicima mogu utjecati na zdravlje žene.

Članak 63.

Za vrijeme trudnoće žene ne mogu raditi na poslovima i drugim radnim zadatcima na kojima se rad vrši u prinudnom položaju tijela, ili se poslovi obavljaju za cijelo radno vrijeme stojeći. Nije nikako preporučen rad trudnim ženama s opasnim radnim tvarima.

Nije preporučen rad trudnim ženama na poslovima koji zahtijevaju veće fizičke napore ili veća fizička opterećenja tijekom rada.

Ostvarivanje ovih prava obavlja se po osnovi pismenog mišljenja liječnika ginekologa, ili specijaliste medicine rada, a pisaniu odluku donosi liječnik opće prakse radnice.

Članak 64.

Raspoređivanje mladeži koja obavlja stručnu, odnosno proizvodnu praksu, vrši se posebnom odlukom ravnatelja, u radionicama te praktikumima, u kojima se utvrđuje koji su to poslovi, mjere zaštite na radu, način vladanja i ponašanja raspoređenih osoba, zadužene osobe za nadzor, obuku i provjeru znanja iz zaštite na radu.

Članak 65.

Radnik sa smanjenom radnom sposobnošću raspoređuje se na poslove koje može raditi bez profesionalne rehabilitacije, i ako može raditi bez opasnosti za smanjenje svoje preostale radne sposobnosti.

Invalidi rada mogu se rasporedivati samo na one poslove, odnosno radne zadatke, koji su predviđeni za rad invalida prema odredbama Pravilnika o ustrojstvu Škole i radnih mjesta.

Članak 66.

Ako je radnik sa smanjenom radnom sposobnošću, u dogovoru s ravnateljem, osposobljen profesionalnom rehabilitacijom za rad na određenim poslovima na Školi, osiguravaju mu se odgovarajući poslovi.

Članak 67.

Poslove, odnosno radne zadatke za invalide rada utvrđuje ravnatelj Škole uz suglasnost ovlaštenika, ali u skladu s Pravilnikom o ustrojstvu Škole i radnih mjesta .

Članak 68.

Starijim radnicima, obzirom na njihove smanjene fizičke sposobnosti, osiguravaju se sigurni uvjeti za rad, tako da se ne raspoređuju na poslove na kojima se traži veća pokretljivost, fizička sposobnost, odličan vid i sluh.

VII Ocjena radne sposobnosti i zdravstvena kontrola

Članak 69.

Radnik se može rasporediti na obavljanje određenih poslova i radnih zadataka samo ako je prethodno izvršena ocjena njegove radne sposobnosti.

Radniku radnu sposobnost ocjenjuje i o tome izdaje ispravu liječnik specijalist medicine rada iz zdravstvene ovlaštene organizacije medicine rada koja po propisima o zdravstvu obavlja djelatnost medicine rada.

VIII Upotreba sredstava za rad i osobnih zaštitnih sredstava

Članak 70.

Škola je dužna prije svake upotrebe sredstva za rad i osobna zaštitna sredstva provjeriti jesu li izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu i da li su ispravna, i ne smije ih staviti u upotrebu ako su neispravna. Za ovo su zaduženi voditelji praktikuma i radionica, stručnjak zaštite na radu i povjerenik zaštite na radu, svaki iz svog djelokruga rada u skladu sa procjenom opasnosti.

Osobe zadužene za sredstva rada i osobna zaštitna sredstva dužne su isključiti iz uporabe sredstva rada i osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po život ili zdravlje radnika ili učenika.

Članak 71.

Škola je dužan unutarnjom organizacijom osigurati izvođenje tehnologije i procesa rada u skladu s pravilima zaštite na radu, tako da se sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koriste samo za njihovu namjenu, i na način kojim se osigurava siguran rad, te da ih koriste samo radnici kojima su povjerena.

Članak 72.

Škola je dužna obavljati preglede svih sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava koja koristi u radu, radi utvrđivanja jesu li na njima primjenjena pravila zaštite na radu i ugrožavaju li zdravlje ili život radnika zbog nastanih promjena u tijeku upotrebe.

Članak 73.

Sredstva za rad s povećanim opasnostima svaki je korisnik u Školi dužan ispitivati:

- prije njihovog stavljanja u upotrebu,
- najmanje jedanput nakon dvije godine njihove upotrebe,
- poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu upotrebe, ako su sredstva premještana s jednog mjeseta na drugo, pa su radi toga demontirana i ponovno montirana.

Članak 74.

Pod sredstvima za rad s povećanom opasnosti u smislu prethodnog članka smatraju se slijedeća sredstva za rad (u dalnjem tekstu oruđa za rad): (prema Pravilniku o mjerama i normativima zaštite na radu na strojevima i uređajima s tehničkim normativima i hrvatskim normama. Ovaj Pravilnik primjenjuje se u Republici Hrvatskoj kao republički zakon na osnovi članka 2. Zakona o preuzimanju saveznih zakona iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuju kao republički zakoni N.N. br.34/91. i na osnovi članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o radnim odnosima N.N. 19/92.)

- oruđa na elektromotorni pogon,
- oruđa s električnom opremom,
- oruđa s motorom s unutarnjim izgaranjem,
- oruđa s pneumatskom energijom,
- oruđa s elektropneumatskom energijom,
- oruđa s hidrauličnom energijom,
- oruđa s elektrohidrauličnom energijom,
- oruđa s plinskim, tekućim i krutim gorivima,
- oruđa s energijom na vjetar,
- oruđa s vodenom energijom,
- oruđa pogonjena ljudskom snagom

Detaljno usklajivanje izvršiti će se po potpunom prihvaćanju i usklajivanju zakonodavstva EU.

Članak 75.

Radi utvrđivanja odgovara li radna okolina uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu, Škola je dužan obavljati ispitivanja u slijedećim radnim prostorijama:

1. u kojima proces rada koji se u njima obavlja ima utjecaj na temperaturu, vlažnost i brzinu kretanja zraka,
2. u kojima u procesu rada nastaje buka ili vibracije,
3. u kojima se pri radu koriste ili proizvode opasne tvari, i u kojima nastaju organizmi štetni po zdravlje (virusi, bakterije, gljivice, i dr.),
4. u kojima se pri radu upotrebljavaju ili nastaju opasna zračenja,
5. u kojima je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću osvjetljenost radnog mesta i okoline radnog mjeseta.,

Vrlo detaljno obrađene su sve prostorije Škole projektom Procjenom opasnosti, a završnim dokumentom procjene za svaku je radionicu ili praktikum definirano koja se ispitivanja radne okoline moraju obavljati i u kojim vremenskim razmacima.

Za ovu aktivnost u okviru Škole posebno su zaduženi voditelji radionica i praktikuma dokumentom završne procjene opasnosti za svoju radionicu ili praktikum.

Ista ispitivanja Škola je dužna obavljati ili imati mjerena i u prostorijama namijenjenim nastavi – predavaonice, vježbaonice, crtaonice i sl. Za ove aktivnosti zadužena je Uprava Škole, a operativno stručnjak zaštite na radu ili ovlaštenik zaštite na radu.

Članak 76.

O obavljenim ispitivanjima iz članka 75. ovog Pravilnika izdaju ovlaštene organizacije ili ustanove koje su izvršile ispitivanja isprave o mjerjenjima koje se čuvaju kod osoba zaduženih za određenu tehnologiju - povjerenici zaštite na radu, a detaljno praćenje vrši se sustavom instaliranim u okviru programa zaštite na radu na Školi.

Članak 77.

Za obavljanje vođenja ispitivanja ili obavljanje ispitivanja iz članka 75. i 76. ovoga Pravilnika, te za čuvanje isprava o ispitivanjima Škola može odrediti samo radnika koji je po zakonima osposobljen za obavljanje tih poslova i čija je osposobljenost provjerena i o tome izdana pravovaljana isprava ili uvjerenje.

Članak 78.

Škola može ugovorno povjeriti ispitivanje organizaciji koja je ovlaštena za obavljanje takovih poslova, ali i ovlaštenim mjeriteljskim laboratorijima u okviru Škole.

Članak 79.

Završnim dokumentom procjene opasnosti reguliraju se sredstva ili oruđa za rad i to posebno slijedeće:

- vrsta sredstva za rad,
- način upotrebe oruđa ili sredstva za rad,
- vrijeme pregleda pojedinih sredstava ili oruđa za rad,
- način i rezultat pregleda sredstva ili oruđa za rad,
- osobe ovlaštene za izdavanje isprava sastavljenih nakon ispitivanja.

Članak 80.

Posebnim dokumentima kontrolnog pregleda u okviru procjene opasnosti regulirane su sve aktivnosti oko osobnih zaštitnih sredstava, a posebno sljedeće:

- vrste poslova i radnih zadataka na kojima postoji potreba za upotrebu osobnih zaštitnih sredstava,
- vrste zaštitnih sredstava i na kojim poslovima i radnim zadatcima su ih radnici dužni primjenivati,
- utvrđene opasnosti zbog kojih je potrebno upotrebljavati osobna zaštitna sredstva,
- rok trajanja, način nabave, upotrebe, održavanje i rashodovanje osobnih zaštitnih sredstava, kao i zaduženja za ispitivanje i provjeru istih.

Članak 81.

Sve upute i tumačenja članaka 76. do 80. izrađuje i sustavno njima upravlja stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik za zaštitu na radu putem prihvaćenih i instaliranih programa u poslovanje Škole.

IX Evakuacija i spašavanje radnika

Članak 82.

Škola je dužna organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i učenika koji obavljaju rad u zatvorenim prostorijama namijenjenim za rad za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti život i zdravlje radnika ili učenika na radu, te odrediti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Organizacija evakuacije i spašavanja radnika i učenika provoditi će se u slučaju nastanka onih događaja koji izazivaju rušenje, požare, eksplozije, rasprostiranje štetnih plinova, emisiju opasnih zračenja, kao i kod potresa, poplava, odrona zemljишta i sličnih nepogoda.

Članak 83.

Plan evakuacije i spašavanja donosi se u sklopu plana zaštite na radu petogodišnje, s mjerama godišnjim.

S planom i mjerama moraju biti upoznati svi radnici, a na osnovi njega postavljaju se znakovi kretanja, upozorenja i praktične vježbe kao mjere izvršavanja plana. Ukoliko je potrebno (o tome odlučuje ravnatelj Škole) praktične vježbe se održavaju jedanput u dvije godine.

Članak 84.

U svakoj zatvorenoj prostoriji Škole u kojoj istovremeno boravi i radi 20 ljudi (radnika ili učenika), voditelji rada, vježbi ili predavanja dužni su biti sposobljeni za rukovođenje evakuacijom i vode evakuaciju i spašavanje po poznatim im pravilima. Osobama navedenim za provođenje evakuacije, taj zadatak se prenosi i zadaje samim sklapanjem ugovora o radu. U prostorima gdje boravi manje od 20 radnika ili učenika evakuacijom rukovodi voditelj rada, vježbi ili predavanja, a u njegovojoj otsutnosti najstariji radnik ili učenik. Učenicima to zaduženje prenose voditelji rada, vježbi ili predavanja.

X Prva pomoć i zdravstveno-medicinska pomoć

Članak 85.

U svakoj tehnologiji u Školi osposobljen mora biti bar jedan radnik za pružanje prve pomoći pri povredi na radu. Radnik je osposobljen za pružanje prve pomoći ako posjeduje evidentiranu potvrdu ili ispravu za pružanje prve pomoći izdanu od ispravno ovlaštene zdravstvene ustanove koja čini osobnu kadrovsку dokumentaciju.

Programom osposobljavanja u okvirima projekta procjena opasnosti definirane su osobe koje moraju imati stručni tečaj prve pomoći.

Jedan osposobljeni radnik ne može imati u okviru svog zaduženja više od 20 radnika ili učenika. Ne priznaje se samo prva pomoć za vozače, već mora biti posebno programirana za određenu tehnologiju ili rad koji se obavlja u određenoj tehnologiji.

Članak 86.

Na licu mjesta pruža se samo stručna prva pomoć, a u zdravstveno-medicinskoj ustanovi se obrađuje dalje povrijeđeni na radu radnik ili učenik.

Za ovu djelatnost posebno su zaduženi voditelji radionica ili praktikuma, kao i sve odgovorne osobe na Školi. Dužnost je odgovornih na Školi povrijeđenoga na radu što prije predati zdravstveno-medicinskoj ovlaštenoj ustanovi.

Članak 87.

Prvu pomoć radnicima u slučaju povrede na radu pružaju:

- radnici osposobljeni za pružanje prve pomoći,
- učenici osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Zabranjeno je nestručnim osobama da pružaju prvu pomoć.

Za pružanje prve pomoći koristi se sanitetski materijal u ormarićima prve pomoći. Svaka tehnologija ili radni prostor raspolaže kompletom sanitetskog materijala u sklopu ormarića za prvu pomoć. Za kompletost ormarića zadužen je povjerenik zaštite na radu ili voditelj.

Članak 88.

Na ormariću prve pomoći trebaju biti potrebne informacije o slijedećem:

- broj telefona zdravstvene stanice za prvu pomoć,
- broj telefona stanice za hitnu pomoć,
- broj vatrogasne postrojbe,
- broj inspektora rada,
- broj najbliže stanice MUP-a,
- telefon i imena osoba za stručno pružanje prve pomoći,
- telefon i ime stručnjaka ili ovlaštenika zaštite na radu,
- telefon i ime povjerenika za zaštitu na radu u okviru tehnologije.

O ovome su posebno zaduženi povjerenici zaštite na radu, a provedba će biti napravljena u roku dvije godine od stupanja pravilnika na snagu (rokovi postoje u završnim dokumentima procjene opasnosti).

XI Zabрана pušenja, uživanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme Rada

Članak 89.

Zabranjeno je pušenje u svim radnim prostorijama, na sastancima i drugim skupovima u svim prostorijama Škole sukladno zakonskim odredbama.

Članak 90.

Zabranjeno je unošenje i pijenje alkoholnih pića i korištenje sredstava koja izazivaju smanjenje radne sposobnosti u tijeku rada.

Članak 91.

Radnika ili učenika koji je vidljivo pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti neposredni voditelj poslova ili ovlašteni radnik odmah privremeno odstranjuje s obavljanja poslova u Školi.

Ako radnik ili učenik odbije udaljiti se sa Škole u gore navedenom slučaju, ovlaštene osobe će zatražiti od službe sigurnosti Škole ili odmah direktno od MUP-a da se takav radnik ili učenik udalji. Dužnost je službe sigurnosti Škole da odmah i bez odlaganja, po obavijesti ovlaštenog radnika, postupa po ovom pravilniku.

XII Isprave i evidencije

Članak 92.

Škola je dužna:

1. pribaviti tehničku dokumentaciju iz koje su vidljiva primijenjena osnovna pravila zaštite na radu za objekt ili dio objekta što ga koristi za radne i pomoćne prostorije s pripadajućim instalacijama i uređajima i istu čuvati dok se objekt koristi;
2. pribaviti upute o načinu korištenja i održavanja oruđa za rad s povećanim opasnostima i čuvati ih dok ta oruđa koristi;
3. čuvati planove uređenja privremenih radilišta dok se ta radilišta koriste;
4. čuvati isprave o obavljenim ispitivanjima sredstava rada, radnog okoliša, a posebno one isprave koje se odnose na članak 74. i 75. ovoga pravilnika.

Članak 93.

Škola je dužan voditi zajedničku evidenciju o sljedećem:

1. o radnicima osposobljenim za rad na siguran način;
2. o radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada, za radnike čija se sposobnost mora ponovno utvrditi i rokove u kojima se moraju radnici ponovno uputiti na pregled i do kada ga trebaju obaviti;
3. o radnicima koji su na radu oboljeli i trajanju njihove nesposobnosti za rad, te o radnicima koji su se na radu povrijedili i o izvorima i uzrocima tih povreda;
4. o rokovima u kojima se mora izvršiti pregled i ispitivanje sredstava, radne okoline i osobnih zaštitnih sredstava.

Članak 94.

Evidencija radnika osposobljenih za rad na siguran način ustanovljava se kontrolnim pregledima u okviru projekta procjene opasnosti, ili prilikom stupanja radnika na rad, upisom podataka u projekt procjene opasnosti.

Podatke koji se upisuju u procjenu opasnosti ovjeravaju stručnjaci za pojedina radna područja i voditelji laboratorija, službi ili centara.

Članak 95.

Za radnike koji su raspoređeni ugovorom o radu na nove poslove i radne zadatke kao i nakon izvršenih promjena u tehnologiji rada, ako se prema zakonu radnike mora ponovno osposobljavati za rad na siguran način, vodi se evidencija kao i za slučajeve u prethodnim članovima ovoga pravilnika.

Članak 96.

Povreda na radu mora se redovno i točno evidentirati. Povrijeđeni radnik dužan je svaku povredu prijaviti svom neposrednom voditelju ili ovlaštenoj osobi, ali i stručnjaku za zaštitu na radu ili ovlašteniku za zaštitu na radu.

Neposredni voditelj popunjava izvorni zapisnik i dostavlja ga stručnjaku zaštite na radu ili ovlašteniku za zaštitu na radu u roku od najdulje 24 sata, računajući od trenutka nastanka povrede, dok se teže nesreće moraju odmah prijaviti.

Podaci u zapisniku moraju biti potpuno točni i čitko ispisani. Neposredni voditelj ukoliko ne postupi po ovom postupku, snositi će zakonske posljedice i bit će pozvan na stegovnu odgovornost.

Članak 97.

Na mjestu gdje se povreda na radu ili nezgoda dogodila ne smije se ništa mijenjati dok se istraživanje ne provede do kraja.

Istraživanje obuhvaća:

- uviđaj na licu mjesta,
- ispitivanje povrijeđenog, očevidaca, neposrednog voditelja i odgovorne osobe,
- pregled sredstava rada i oruđa za rad,
- pregled osobnih zaštitnih sredstava,
- uvid u druge okolnosti koje su značajne za otkrivanje uzroka povreda radnika.

Članak 98.

O svakom istraživanju povrede na radu ili nesreće vodi se zapisnik u kojem mora biti utvrđen izvor i uzrok povrede, i eventualno čijom krivnjom je došlo do povrede ili nesreće na poslu.

Članak 99.

Na mjestu rada, gdje je došlo do povrede na radu ili postoji opasnost od povreda na radu, ne može se dozvoliti rad sve dok stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik za zaštitu na radu svojom stručnošću ili putem projekta procjene opasnosti ne ustanovi da su uklonjeni uzroci i izvori opasnosti zbog kojih je došlo do nesreće na radu ili do nje može doći. Rad stručnjaka za zaštitu na radu ili takve stručne radne skupine, potpuno je samostalan i potpuno neovisan o Upravi Škole.

Članak 100.

Stručnjak za zaštitu na radu vodi u ime Škole knjige nadzora i zapisnike u koje upisuju svoje odluke:

- ovlašteni radnici Škole,
- odgovorne osobe organa Škole,
- inspektori rada.

Članak 101.

Sadržaj evidencija zaštite na radu, sadržaj godišnjih izvješća te eventualno knjiga nadzora utvrđuje posebnim uputama stručnjak zaštite na radu ili ovlaštenik zaštite na radu.

XIII Dužnosti Škole prema organima nadzora ili inspekcije

Članak 102.

Ravnatelj Škole ili njegov ovlaštenik dužni su preko stručnjaka za zaštitu na radu obavijestiti nadležnog inspektora rada o:

- rekonstrukciji građevinskog objekta ili izgradnji novog,
- zamjeni ili rekonstrukciji postojećih oruđa za rad, uređaja ili opreme,
- rekonstrukciji postojećih, odnosno o uvođenju novih uređaja za ventilaciju,
- izmjenama tehnološkog procesa.

Članak 103.

Radi izvršavanja zakonskih obveza i omogućavanja rada inspektora rada ravnatelj Škole dužan je po najavi inspektora omogućiti mu nesmetan rad, pregled radnih prostorija, sredstava i oruđa za rad i drugih zahtjeva.

Članak 104.

Za pomoć pri utvrđivanju činjenica ravnatelj određuje stručnjaka ili ovlaštenika za zaštitu na radu, da daje sva potrebna obavještenja, stavi na uvid isprave i da predlaže dokazna sredstva inspektoru rada.

Stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik za zaštitu na radu obvezno prisustvuje inspekcijskom pregledu.

Članak 105.

Ukoliko inspektor rada izda rješenje koje je pravovaljano, Škola je dužan u roku navedenom u rješenju izvijestiti inspekciiju rada o učinjenom po rješenju.

Članak 106.

Škola je dužna obavijestiti inspekciiju rada o svakom događaju na radu koji je izazvao smrt radnika, težu povredu radnika, kao i povredu dvaju ili više radnika ili učenika neovisno o težini povreda, odmah po nastanku događaja telefonom, telegramom, teleksom ili na drugi način, a u roku od 48 sati o nastanku toga događaja dostaviti inspektoru propisanu pismenu obavijest.

Članak 107.

Obavijesti iz članka 105. i 106. u ime Škole dužan je izraditi i potpisati zajedno s ravnateljem ili ovlaštenikom Škole stručnjak za zaštitu na radu ili ovlaštenik za zaštitu na radu.

XIV Prijelazne i završne odredbe

Članak 108.

Danom donošenja ovoga Pravilnika prestaju vrijediti odredbe Pravilnika o zaštiti na radu od _____ godine.

Članak 109.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvi dan nakon njegove objave.

Ravnateljica:

Predsjednik školskog odbora:

Ovaj Pravilnik objavljen je dana _____. god., te je stupio na snagu dana _____.
_____.

Klasa:

Urbroj: